

DESATERO PŘI EXPOZICI HLUKU

- ▶ Statistiky ukazují, že hluk při práci zůstává v Evropě nadále závažnou, avšak často podceňovanou hrozbou pro miliony pracovníků. Hluk je jeden z rizikových faktorů, který nepříznivě ovlivňuje zdraví člověka a kvalitu jeho života. Hluk snižuje obecnou odolnost organismu vůči zátěži, zasahuje do běžných regulačních pochodů, ovlivňuje pracovní výkon a zhoršuje komunikaci mezi lidmi. Tato problematika se tedy v současnosti pochopitelně dostává do popředí pozornosti institucí zabývajících se ochranou zdraví při práci.
- ▶ V současné době se lze setkat s velkým počtem případů expozice vysokým hladinám hluku a v důsledku toho je mnoho zaměstnanců vystaveno možnému riziku poškození zdraví. Hrozba hluku vysoce překračuje rámec již tradičních „hlučných“ průmyslových odvětví. Výzkumy prokázaly, že výskyt civilizačních chorob přímo závisí a vzrůstá se zvyšující hlučností.
- ▶ Pokud hladina hluku na pracovním místě představuje riziko pro zdraví a bezpečnost zaměstnanců, omezení expozice toto riziko snižuje.
- ▶ Snižování expozice hluku tedy snižuje riziko ztráty sluchu způsobené hlukem.
- ▶ Nejúčinnějším způsobem snižování hladin hluku při práci je přijetí opatření na snížení hluku:
 - při návrhu zařízení,
 - při výběru materiálu,
 - při výběru pracovních postupů,
 - při výběru pracovních metod.Prvořadé je dosažení snížení hladiny hluku přímo u zdroje.
- ▶ Pokud není možné dostupnými prostředky expozici hluku snížit, nastupují doplňková opatření k ochraně sluchu ke snížení vnímání a přenosu hluku – osobní chrániče sluchu.
- ▶ Hluk vyskytující se v práci je posouzen a změřen za účelem stanovení:
 - denní osobní expozice zaměstnance hluku pro 8 hodinovou pracovní dobu,
 - týdenního průměru denních hodnot.Tyto údaje lze také použít při hodnocení míry rizika poškození sluchového aparátu. Použité metody a přístroje musí odpovídat požadavkům stanovených platnými právními předpisy. Nejpřesnější metodu měření představuje sledování expozice v průběhu celé pracovní směny pomocí integrujícího průměrujícího zvukoměru.
- ▶ Pokud denní osobní expozice hluku přesáhne 85 dB, musí být zaměstnanci vhodným způsobem informováni o:
 - možných rizicích vyplývajících pro jejich sluch z expozice hluku,
 - opatřeních přijatých k redukci hlučnosti,
 - povinnosti dodržovat ochranná a preventivní opatření,
 - používání osobních chráničů sluchu, které musí být správně používány a ošetřovány. Jejich typy musí být v souladu s právními předpisy a přizpůsobeny pracovním podmínkám zaměstnanců.

- ▶ V případě, že není možné snížit denní osobní expozici zaměstnance hluku pod 85 dB, je tento povinen podrobit se pravidelným preventivním lékařským prohlídkám za účelem vyšetření sluchu.
- ▶ Každá lékařská prohlídka zaměřená na vyšetření sluchu by měla zahrnovat otoskopické vyšetření sluchu kombinované s audiometrickým vyšetřením včetně tónové audiometrie při přenosu vzduchem.
- ▶ Audiometrie je metoda vyšetření prahu vzdušného a kostního vedení v rozsahu 125 Hz až 8 000 Hz a výpočet sluchové ztráty. Oblast podstatná pro lidskou řeč je 500 Hz – 2 000 Hz. Pokud je sluch v této oblasti jakkoliv poškozen, dochází ke zhoršenému slyšení.
- ▶ Audiometrická vyšetření jsou prováděna v souladu s ČSN EN ISO 8253-1 jedenkrát za 12 měsíců, prohlídky provádí kvalifikovaná osoba.

Výběr souvisejících předpisů a normových metod

- Zákon 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů
- Směrnice Rady 89/391/EHS o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
- Směrnice Rady 2003/10/ES o minimálních požadavcích pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví pracovníků před rizikem spojeným s expozicí fyzikálním činitelem (hluk) - (sedmnáctá samostatná směrnice ve smyslu čl. 16 odst. 1 směrnice 89/391/EHS)
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
- Metodický návod pro měření a posuzování hluku v pracovním prostředí a vibrací, věstník MZ ČR č. 1/2002
- Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací
- Původní norma ČSN ISO 9612:2000 byla technicky revidována. ČSN EN ISO 9612:2009 zavádí nové strategie měření hluku na pracovišti a posuzování nejistoty měření.
- ČSN EN ISO 9612: 2010 Akustika – Určení hluku na pracovišti – Technická metoda
- ČSN ISO 1999: 2014 (01 1620) Akustika - Odhad ztráty sluchu vlivem hluku
- EN ISO 11201 zavedena v ČSN EN ISO 11201 (01 1618) Akustika – Hluk vyzařovaný stroji a zařízeními – Určování hladin emisního akustického tlaku na stanovišti obsluhy a dalších stanovených místech – Přibližně volném poli nad odrazivou rovinou se zanedbatelnými korekcemi na prostředí